

**Wyrok Sądu Najwyższego
z dnia 8 stycznia 1931 r.
sygn. akt III RW 1156/30**

- 1) Kontrakt małżeński, gdzie stronie nie wręczono uprzednio gotówki będącej jego przedmiotem, może być uznany za pozorny.**
- 2) Dla waloryzacji obojętny jest sposób powstania kapitału, bezskuteczne rokowania stron co do spłaty pożyczki oraz losy kapitału, gdyby pożyczka nie została zaciągnięta.**

Sąd Najwyższy jako sąd rewizyjny
pod przewodnictwem sędziego Sądu Najwyższego N. Möllera,
a w obecności sędziów Sądu Najwyższego S. Dobruckiego i dra Łopuszańskiego,
jako sędziów,
w sporze Jana Tadeusza Peipera, literata w Krakowie, powoda, działającego przez
adw. dra Adolfa Gumprichowa w Krakowie
przeciw drowi Zygmuntowi Tarlińskiemu w Krakowie, pozwanemu działającemu
przez adv. dra Henryka Bermana w Krakowie
o 17 850 zł,
wskutek rewizji pozwanego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie, jako sądu
odwoławczego z dnia 17 marca 1930 r., sygn. akt II Bc 111/30, którym ten sąd wskutek
odwołania pozwanego zatwierdził wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia
20 listopada 1929 r., sygn. akt I Cga 879/27,
po wysłuchaniu wniosku prokuratora Sądu Najwyższego Staszewskiego,
na posiedzeniu niejawnym

postanowił:

- 1) rewizji nie uwzględnąć,
- 2) pozwany ma do dni czternastu pod egzekucją zapłacić powodowi koszty przewodu rewizyjnego w kwocie 98,20 zł.

Uzasadnienie

Rewizja, oparta na przyczynach § 503 pkt 2, 3 i 4 k.p.c.¹ jest bezzasadna.

Dowód z przesłuchania stron za w procesie charakter pomocniczy zależny od uznania sądu (§ 371 k.p.c.), zatem pominięcie tego dowodu tego nie jest wadą z § 503 pkt 2 k.p.c.

¹ Austriacka ustawa z dnia 1 sierpnia 1895 r. o postępowaniu sądowym w cywilnych sprawach spornych (Procedura cywilna), Dz.U.P. 1895 poz. 113.

Wывód przyczyny rewizyjnej § 503 pkt 3 k.p.c. nie odpowiada ustawie (§ 506 ust. 1 pkt 2 k.p.c.), rewizja bowiem nie wykazuje żadnej przesłanki faktycznej, którą by Sąd Apelacyjny przyjął sprzecznie z aktami

Wывody rewizyjne, zwalczające ocenę dowodowa zeznań świadków dra Leona Peipera i Wiktora Peipera oraz oparte na nich ustalenia sądów usuwają się spod rozpoznania Sądu Najwyższego wobec przepisu §§ 499 ust. 1, 503 i 513 k.p.c.

Zaskarżony wyrok jest prawnie trafny.

Wobec ustalenia, że kontrakt małżeński z daty Kraków, dnia 31 października 1889 r., numer z repertorium 3089, był aktem pozornym, gdyż matka stron gotówki w akcie tym wymienionej błogosławionej pamięci Markusowi Peiperowi nigdy nie wręczyła, okazuje się pretensja pozwanego na akcie tym oparta a do potrącenia przedstawiona, jako nieistniejąca, słusznie więc sądy potrącenia tego nie uwzględniły.

Okoliczność, że sąd pierwszej instancji mylnie kontrakt ten nazwał skryptem dłużnym nie jest istotna i wskutek tego nie może mieć wpływu na ocenę tego sporu.

Wobec niewadliwych ustaleń, że sumy pożyczki użyła matka stron na znaczne pomnożenie swego majątku, zatem też spadku, przypadłego pozwanemu, a powodowi świadczyła za życia pieniądze daremnie jako matka, odpowiada 100% miara przeliczenia przepisom ustawy i zasadom słuszności, przy czym słusznie nie brano pod względ położenia majątkowego stron obu.

Dla miary przeliczenia obojętny jest sposób powstania kapitału powoda, bezskuteczne rokowania przed wojną co do spłaty pożyczki sprzedaż domu na własność, oraz losy kapitału powoda, gdyby matka pożyczki nie zaciągnęła.

O kosztach przewodu rewizyjnego orzeczono odpowiednio do §§ 41, 50 k.p.c.

[Austriacka ustawa z dnia 1 sierpnia 1895 r. o postępowaniu sądowym w cywilnych sprawach spornych (aust. k.p.c.): § , 41, § 50, § 499 ust. 1, § 503 pkt 2,3 i 4, § 506 ust. 1 pkt 2, § 513, Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r. o przerachowaniu zobowiązań prywatno-prawnych (rozp. wal.)]